

Közgáz: új trendek az oktatásban

Beszélgetés Dr. Temesi József rektorhelyetttel

– Az egyetemen a közel-múltban lezajlott szerkezeti változtatások mellett az oktatás menétét is átalakították. Miért volt erre szükség?

– Ennek alapvetően két indoka volt. Az egyik az, hogy utólag az oktatási folyamat jó tíz évvel ezelőtt került teljes egészében áttekintésre és azóta sok idő telt el. Történtek ugyan toldozások, foltozások, sőt, jelentősebb változtatások is, de ezek nem valamilyen stratégia mentén folytak. A másik ok, hogy részint egy koncepcionális áttekintés keretében, részint a bolognai folyamat kapcsán újra felvetésre került a kétfokozatú képzés. Ez a kétfokozatú képzés, amelyet már korábban is meg akartunk valósítani, egyfajta nyitott képzés, amely a főiskolák és az egyetem között, valamint az egyetemen belül is folytonosságot és bizonyos fokú átjárhatóságot jelent.

– Mi az, ami megváltozik az új típusú kétfokozatú képzésben?

– Az eddigi programokat számos kritika érte, elsősorban a harmadéves kapcsán. A képzés elejére, tehát az alapozó képzés első két évének kidolgozására elég nagy energia jutott, és a karok sokat törődtek a negyed-, ötödévből a szakirányok kialakításával és új tananyagokkal. Gyengébbre sikerült azonban magának az átmenetnek a megszervezése, tehát egyrészt, hogy a hallgatók hogyan válasszanak tárgyakat a szakosodáshoz, másrészt pedig annak eldöntése, hogy ez a harmadik év a szakos képzéshez, vagy inkább az alapozó képzéshez tartozik-e? Ez a kérdés teljes mértékben még most sem dönt el: a bevezetett 2+1+2 rendszer többféleképpen zárójelezhető (hogy egy kicsit matematizáljunk): $2+1+2=(2+1)+2=2+(1+2)$, de lehet zárójelek nélkül is érteni – attól függően, hogy az alapozás vagy a szakmai kötődés a hangsúlyosabb. Korábban inkább a „3+2” elv valósult meg és a harmadik évben egy felfele tekintés történt. Az új európai trendeket nézve egyre inkább az a követelmény kerül előtérbe, hogy a képzés első lépcsője – még ha egy nagyobb egység keretein belül történik is – munkaerőpiaci kilépéssel lehessen lezárható. A mi gondunk a 90-es években az volt, hogy a tőlünk a harmadéves végén esetleg kilépő hallgató a munkaerő piacon gyenge versenypozícióba került. Eppen emiatt gondoltuk azt, hogy a harmadik év tehát tartozzon inkább a szakképzési vonulathoz, ahol a tárgyak zöme már azt mutatja, hogy itt nem alapozó, hanem szakképzés folyik. Ugyanakkor nem nevezhetjük ezt „2+3”-as képzésnek, mert akkora várhatóan megjelenő „bachelor-master típusú” rendszer okozza gondokat.

A kérdés tehát igazából nyitva maradt.

– Ez azt jelenti, hogy a hallgatók már másodéves után szakot választanak?

– Ez így van, ezzel is jelezve, hogy milyen irányban indultunk el. A képzés ezzel együtt elvi szinten még meglehetősen rugalmas, és az átmenetet azért sem sürgetjük jobban, mert egyszer már megtörtént, hogy „avantgard” szemléletű reformunk nem ért el átörést. 1988-89-ben minden habozás nélkül azt mondtuk, hogy egy olyan rendszert akarunk, amely úgy 3+2 éves, hogy akár egy alapidiplomát ki is adunk, illetve szerveztünk egy főiskolai elágazást. Az 1996-os törvényi- és finanszírozási környezet ezt a törekvést meghiúsította. Most megint megtehetnénk, hogy előrelépünk, mert meg vagyunk róla győződve, hogy a tíz-tizenkét évvel ezelőtti irányvonal megfelelő volt, és a magyar oktatás gyakorlatilag „most ér utol bennünket”, de mivel ismét előfordulhat, hogy a törvényi feltételek mások lesznek, most nem akarjuk ugyanazt a taktikai hibát elkövetni.

– Ennek a rendszernek egy alternatívája lehetne, ha rögtön szakra jelentkezhetnének a felvételizők...

– Közgazdasági diplomát adó képzésben ezt eddig nem tettük. A főszakirányokon volt a hangsúly és most is építjük az új szakirányokat, de hosszas vita után úgy döntöttünk, hogy bevezetésük felmerő rendszerben fog megtörténni. Ugyanakkor, elsősorban a hallgatói oldal sürgetése miatt a Gazdálkodástudományi karon valószínűleg 2002-től bevezetésre kerülhetnek az új szakirány struktúra egyes elemei. A 2002/03-as tanév operatív előkészítése az idén előre lett hozva, tehát nem tavasszal, hanem – éppen azért, hogy ezeket a kérdéseket legyen idő átgondolni – október-novemberben zajlik. Az egyetemi szakstruktúrában szintén várható némi változás, de ez a bennlévő hallgatókat kevésbé fogja érinteni. Jövőre elindul a gazdasági informatika szak, s ezen kívül, ha a Magyar Akreditációs Bizottság jóváhagyását megkapjuk – ugyancsak lesz gazdaságmatematika szak is. Ezek a szakok külön

felvétellel indulnak el. Ezzel egy időben folyik a Pénzügy szak akreditációja, amely szak azonban egyfajta felmerő rendszerben fog működni.

– Az új szakok indításához infrastruktúrára is szükség lesz, márpedig ezzel mind a mai napig problémák vannak.

– Igen, a legnagyobb probléma továbbra is a megfelelő infrastruktúra hiánya, a Közgazdaszban megjelent cikkek is mutatják, hogy ezeket még nem tudtuk megoldani. Ennek fő oka, hogy az egyházi kiváltás húzódik. A 17000 négyzetméter tartalmazó Kinizsi utcai épületet 2000-ben a kormányrendelet alapján teljes egészében átadtuk a református egyháznak. A Sóház viszont mindössze 4000 négyzetméter és csak a számítógéppont kérdését oldja meg, a hallgatókat érintő két fontos probléma: a tanterembővítés és a könyvtár elhelyezése mind a mai napig nincsenek megoldva, illetve ezekért az egyetem vezetése küzd. De ez egy lassú folyamat.

(folytatás a második oldalon)

A tökéletlenséghez való jog

Mindenkit megillet – még a mi perfekcionista világunkban is. Hiába törekszünk maximalista módon a tökéletességre és próbálunk megfelelni a magas elvárásoknak: nem mindig érdemes. Ezt tapasztaltam meg idén nyáron.

Szellemi fogyatékos gyerekekkel dolgoztam három hetet önkéntesként Németországban. Tizenkilenc – leginkább egyetemista, főiskolás – gondozó (ebből hat magyar) táboroztatott tizenegy tíz és tizenhét év közötti sérültet.

Ez volt az a közeg, ahol a tökéletlenség nem rejtegetnivaló volt, hanem az emberi lét természetes velejárója. Az első nap első órájának elmúltával már nem volt furcsa a fogyatékos, nem volt szó arról, hogy ezt tolerálni kell, vagy arról, hogy ezért sajnálni kellene a gyerekeket (Miért is kellene? Ők ugyanúgy boldogok és szomorúak, mint mi, csak legfeljebb nem a TUF-tól félnek, hanem a sötététől), egyszerűen milyenségük része volt. A tökéletlenség azonban nemcsak őket érintette: nekünk, gondozóknak is megvoltak a határaink – mindenkinek volt a tábor folyamán mélypontja. Az, hogy a sérült táborozóknak jogában áll tökéletlennek lenni, elvárható ebben a környezetben, de ami legalább ugyanilyen fontos, az a gondozók egymást segítő hozzáállása volt. Nem kellett kínosan rejtegetni, „fogyatékosainkat”, esendőségünket, hibáinkat. Itt, ebben a táborban ismertem föl azt, mennyire fontos, hagyni néha, hogy segítsenek nekünk s hogy el tudjuk fogadni ezt a segítséget.

Újra hazatérve nehezen tudtam elmesélni, miért is volt jó ott, Langauban. Fáradsztó, néha frusztráló volt a feladat s persze pelenkát cserélni sem volt túl kellemes dolog, mégis megvolt a varázsa ennek a tábornak. Ehhez a varázshoz a lélekmelengető esti éneklések a gyerekekkel éppúgy hozzájárultak, mint az, hogy minden nap másik gyereket gondoztunk, így az egész csoportot megismerhettük és meg is szerethettük. Az állandó együttlét és a közös feladat összekovácsolta a társaságot s minden élmény felnagyítva vésődött belénk. Intenzív volt ott az élet.

A tábor szervező egyesületnek, a Langaunak a mottója ez volt: „Egyszerűen embernek lenni.” S ehhez hozzátartoznak az ölelések, a nevetések, a könnyek s a piszkos pelenkák.

2001 nyarának nagy kalandja ez volt a számomra: egyszerűen embernek lenni.

Angyal Boglárka

Oktatók és hallgatók

Az összközpontói fórum megvolt, a hallgatói fórum lapzártánk után lesz. Szándékunk szerint együtt foglalkozunk a kettővel következő, novemberi első számunkban.

Várjuk a hozzászólásokat, észrevételeket, véleményeket kozgazdasz@szerk.bke.hu email címünkön.

A szerk.

DIÁKOK HITELE

Tények és vélemények a diákhitelekről

Nehéz dolga van az újságírónak, amikor a diákhitelről próbál írni. A téma egyfelől rendkívül kézenfekvő - főleg egy egyetemi újságban - másfelől viszont nehéz újat írni róla. Ezt belátva az alábbi cikkben megpróbálom összegyűjteni a diákhitelről gondolkodó, azzal kapcsolatban álló emberek minél szélesebb rétegének véleményét. Így azt gondolom, hogy mégis újat mond ez az írás bár nem a tények, hanem a vélemények szempontjából. A közölt vélemények kiválasztása során törekedtem arra, hogy az adott idézet ne tartalmazzon tény szerint hibás, bizonyíthatóan valótlan állítást. Tehát valamilyen szinten szelektált, válogatott közlésesoportról van itt szó. Ennek ellenére kijelenthetem, hogy sokkal többre tartom azt, ha a vélemények széles spektrumát mutatom be, minthogyha a vélemények egy szűk, de mondjuk hozzá közel álló metszetét. Ahhoz, hogy látható legyen mégis, maga a szerző hányadán áll a dologgal közlöm saját véleményemet, amely kifejtése során hosszúra nyúlt.

Egy demokráciában jó esetben a többség elégedett és a kisebbség elégedetlen. Ennél többre - mondjuk teljes elégedettségre - nem lehet még a legjobb demokráciát sem kalibrálni. Ebből követ-

kezik, hogy még egy kimagaslóan jó intézkedést, eseményt, fejleményt is mindig (legalább) két oldalról fognak vélemények övezni. Ha egy országban, vagy közösség-

Öry András a Diákhitel-Központ szövegírója

ben valamivel - legyen az bár kiváló dolog - mindenki teljesen és egyhangúan egyetért, akkor félok, hogy nem demokráciáról van szó, hanem valamiféle megfélemlítésről, információ szegénységről. Csak egy működésmód erősségét mutathatja, ha azon működésmódban még a jó dolgokat is megpróbálják jobbá tenni. Nos én azt gondolom, hogy a diákhitel pontosan

ilyen: jó, de bőven volna mit javítani rajta. Jó, mert szüksége van rá a hallgatóknak, valóban segíthet annak, aki már hallgató, alacsony kamata miatt valóban ol-

olyan összeg, amely a már felsőoktatási intézményben tanulók megélhetési dolgát minőségileg könnyítené meg. Az alacsony kamat szép és jó, de tudjuk, hogy nem piacilag alakult ez így. Talán joggal tételezzük fel, hogy a kamat alacsony mivolta és a piaci gazdaságban gondolkodó lényekben „hidgrázást” előidéző tény, hogy egyedül a Postabank tevékenykedhet ezen a piacon valahol és valahogyan összefügg. Miért érdekes ez? Mert így a Postabank az ovo állami - vagy kvázi állami - támogatásra fog szorulni, amíg a diákhitel létezik, hiszen nincs olyan forrás jelenleg, amelyből megfelelően alacsony áron tudná finanszírozni a kiadott hiteleket; nem is beszélve az azzal kapcsolatos egyéb költségekről. Nehéz lesz az illetékeseknek odafigyelni, hogy pont jól találják el a rendszeres támogatások mértékét, nehogy mondjuk azok túlsoroduljanak. A kérdés jogos, hogy nem lett-e volna jobb egy olyan hitel, amely piaci kamatokkal vehető fel bármely banktól, aki azt felkínálja - és lett volna ilyen bank szépszámmal, hiszen mindenkinek finom falat a jövő elitje, mint ügyfél - a most és ettől kezdve állandóan kiosztandó kamat - és egyéb - támogatást pedig a Postabank helyett mondjuk a hallgatók rászoruló rétegei

kapnak szociális támogatásként, vagy a rászoruló rétegei kapnak magasabb ösztöndíjként vagy ad absurdum mindkettő. Ezen a ponton nem szabad azt sem elfelejteni, hogy a verseny bizony hatékonyságot tud teremteni egy piacon, tehát ha bankok sora verseng a fiatal titánokért, akkor abból komoly előnyök süllhetnek ki a fiatalok számára már persze az alap helyzeti előnyön - a választás öröme, szabadságán és lehetőségén - túlmenően. Sivár és piaciatlan tehát ez a diákhitel világ, amely most megvalósul és talán annak a hangulatnak egy halvány metszetét ismereti meg a mi generációkkal, amelyben szüleink éltek, akik „választhatnak” egy bank közül egyet (vagy nullát). Persze a jelenlegi helyzetnek is van előnye: fontos lehet adott esetben látni az ifjú titánoknak mit jelent az, hogy egyik kézzel adni, másikkal elvenni azaz valamit valamiért: alacsony kamatokat, de sivárságot; boldog diákokat, de aggályokat a közpénzek esetleges félreáramlásának ügyében. Kérdéses továbbá az, hogy a hitel kamata hogyan fog változni, hiszen, az információ, amely jelenleg a hallgatók rendelkezésére áll édes kevés, ahhoz, hogy ab-

(folytatás a harmadik oldalon)

Közgáz: új trendek az oktatásban

– *A teremhiány a tömegképzésnek csak egy árnyoldala. Mi történik például a diploma értékével?*

– Valóban az elmúlt években felfutott a képzés létszáma. 2001-től azonban stagnálás fogja jellemezni a hallgatói létszámot. Ha országos szinten tekintjük a kérdést, akkor a hallgatókat nem lehet azért kárhoztatni, mert egyetemi diplomák akarnak szerezni. Viszont minden országban, ahol a felsőoktatásba belépők számát felfuttatják, a rövidebb képzési idejű programok kapnak prioritást. Tehát nálunk is elősorrban a főiskoláknak kellene elvinni a tömeget; azonban a finanszírozási kényszer az egyetemeket is az ellenkező irányba hajítja. Ezzel együtt a Rektor Úr és az egész egyetemi vezetés nagyon erőteljesen a mennyiségi növekedés ellen foglal állást. Hogy a létszám olyan értelemben sok-e, hogy a képzés minőségét belül rontaná, illetve a diploma értékét kívül rontaná, ez egy árnyalt kérdés. Én legalább kétszáz főre teszem azoknak a számát évfolyamonként, akiket igazából – sajnos – nem érdekel az egyetem és nem a megszerezhető tudásért járnak ide, és ez valóban rontja az oktatás hatékonyságát. Ettől függetlenül azt szeretném, hogy ha 900 fő az évfolyam, akkor igenis meg kell ismételni az előadásokat

és szét kell bontani az évfolyamot, ahogy azt tettük eddig is számos tantárgynál: minden hallgatónak biztosítani kell, hogy az előadásokat hallgathassa. A kérdés másik oldala az, hogy mindig van száz-kétszáz fő, aki kiemelkedően érdeklődő, az volna igazán fontos, hogy a tanszékek és a szakirányok ezekkel a hallgatókkal komolyan tudjanak foglalkozni. Ami a diploma értékét illeti, azt gondolom, hogy a '90-es években tapasztalt „boom” megszűnik és egy normál állapot fog beállni. Úgy vélem, hogy szerkezeti átrendezés is várható: talán a pénzügyről és marketingről a logisztika és termelés-menedzsment felé fog terelődni az irány a piacon, de lehet, hogy ebben csak később lesz igazam...

– *A Műegyetemen idén szintén elindult a közgazdasági képzés. Ön tart egy verseny kialakulásától?*

– Én egészséges versenynek tartok minden közgazdász képzést. Az sem gond, ha egyes tanárok a Műegyetemet választják, ez különben sem történt meg nagy számban: van, akit sajnálunk, hogy elment, de ez „belefér”. Én azt gondolom, hogy – mint annyi helyen a világban – nagyon jól megfér egymás mellett, a műszaki-, matematikai alapon, tehát reál módon felépített közgazdasági vo-

nal és a társadalomtudományi vonulat. Éles verseny abban lesz, ha a Műegyetem felfut, hogy hova mennek a legjobb hallgatók. Számunkra lényeges lesz, hogy a jó hallgatók jelentkezéskor minket írjanak az első helyre.

– *Az Egyetemhez visszatérve: melyek a még megoldásra váró problémák?*

– Az átstrukturálódás sok kihívással jár. Meg kell próbálni hamar észrevenni, hogy a szakma és a munkaerőpiac merre halad és a tervet is, a hallgatókat is ebbe az irányba terelni. Nem árt újra gondolni a nemzetközi üzleti gazdaságtan oktatását: az Európa tanulmányok, nemzetközi kapcsolatok, diplomácia, külkapcsolatok és külgazdaságtan tárgyakat és szakokat, szakirányokat. Kihaszánva az Államigazgatási Kar ittlétét, integrálnunk kell a különböző jogi stúdiumokat a közgazdász képzésbe. Az integráció pozitív hatása, hogy szakmailag közel levő területek vannak, ezek egymásra hatását gyorsítani kellene. Erősíteni kell az oktatás tudományos kutatási háttérét. Sok a feladat az oktatáshoz, a vizsgáztatásban, a hallgatói nyilvántartások kezelésében is.

– *Rektorhelyettes Úr, köszönöm a beszélgetést.*

Pollák Péter

KIEMELKEDŐ KOLLOKVIUMÉRT NEMZETKÖZI OKLEVÉL

Az egy éve alakult Kisvállalkozás-fejlesztési Központ október elsejére hívta oklevél átadásra a sikeres AVS vizsgát tett hallgatókat.

A Kisvállalkozás-fejlesztési Központ egyik kiemelten kutatott és oktatott témaköre az innováció. Módszertanával, ezen belül pedig a Value Management technikkákkal már hosszútávú oktatást nyújt. „Innovációs- és Értékelési Módszertan” c. választható tárgy keretében ismerkedhetnek meg a IV. és V. éves hallgatók.

Az elmúlt évek során a Magyar Értékelési Társasága átvette a SAVE (Society of American Value Engineers) International oktatási rendszerét. A három lépcsős képzés első fázisát az AVS (Associated Value Specialist) oklevél megszerzése jelenti.

Az oklevél iránt érdeklődő hallgatók számára a Kisvállalkozás-fejlesztési Központ lehetővé tette az Innovációs- és Értékelési Módszertan tárgy keretében az AVS szint elérését. A Központ CVS (Certified Value Specialist) oklevéllel rendelkező oktatói ugyanis rendelkeznek mindazokkal a jogosítványokkal, amelyeket a SAVE nemzetközi oklevél kiadásához.

A kurzus keretében a Value Management ismeretanyag és a specifikus technikák megismerésén túl egy közösen elvégzett mintapélda, valamint egy kiscsoportban lefolytatott mikro-értékelési feladat elkészítése volt a feladat.

A tárgyra – a 2000/2001. második félévében – mintegy 64 fő jelentkezett. A hallgatók közül tizen vállalták és sikeresen teljesítették is az AVS oklevél

megszerzéséhez szükséges többlet feladatokat. Számukra Mészáros Tamás, a Kisvállalkozás-fejlesztési Központ igazgatója 2001. október elsején adta át Luis Venegas Chairman aláírásával, az Egyesült Államokból megérkezett okleveleket.

A bizonyítvány jelzi, hogy hallgatóink megismerkedtek a Value Management elvi-módszertani alapjaival, miközben készség szinten sajátították el az un. értékelési-specifikus technikák alkalmazását.

Reméljük, hogy Hallgatóink gyorsan megtérülő szellemi befektetésre vállalkoztak a gyakorlatban is jól használható hatékonyság növelő innovációs módszertan elsajátításával.

Iványi Attila Szilárd,
Hoffer Ilona

Egy vén csataló „füstölgesei”

a gazdasági felsőoktatás jövőjéről tartott konferencia nyomán II.

Jelleg

Első munkahelyükön és később is sokan sóvárogva emlékeznek arra, hogy mennyi szabad idejük volt az egyetemen. Ugyanakkor a hallgatók úgy érzik, hogy túl sok az egyetemi költés, szük az önérvényesítés lehetősége. Az ellentmondás világjelenség: a növekvő kereslettel kényszerűen együtt járó tömegoktatás. Világszerte keresik, sokféle módon próbálják feloldani az ellentmondást.

Növekszik az oktatás rugalmassága. Az egyetem elvégzése nincsen időhöz kötve. Ez kedvező a sietőknek és könnyít az azok számára, akik kereső foglalkozást vállalva kényszerűen megszakítják tanulmányaikat, a gyakorlattal teljesebbé teszik az elméletet.

Nincsen kötelező tantárgystruktúra. A hallgató maga állítja össze tanrendjét. Természetes korlát a tantárgyak egymásra épülése. Az alapvető tárgyak (pl. közgazdaságtan, pénzügyek) nélkül a ráépülő szakok nehezen követhetők. Technikai ismeretek szükségessége egyes témákban való elmélyedéshez.

Az oktatási forma változatos. Az alapösszefüggéseket megvilágító „nagyelőadás” mellett a csoportos, műhely típusú, szeminárium jellegű, egyéni konzultációs formák, valamint a formától függő sajátos megismerési módok alakultak ki. Nagy szerepet kapnak a vita típusú foglalkozások, az egyéni szereplésre ösztönző és interaktív munkakapcsolati formák. A változatos oktatási formák arra ösztönöznek, hogy érdekesebb és érdekesebb legyen a foglalkozások látogatása.

A rugalmas tárgystruktúra elősegíti, hogy az oktatás a rendszeresen visszatérő témák tárgyalása mellett új témákat, kutatási ered-

ményeket, készülő műveiket ismertette – megvitatva, hallgatói részvétel és bírálat mellett gazdagítsák az oktatási palettát. A széles hallgatói kört érintő több oktató által előadott tantárgyaknál a tanárválasztás szabadsága színesíti a különböző irányzatok megismerését.

A különböző végzettségi szintek (főiskolai, egyetemi abszolutórium, doktorátus, Ph D) elvégzése meghatározott pontszámhoz (kredit) kötött. Az alapvető, kötelező – esetleg több szemeszter – átvétel alapvető tárgyak és a szakmai specializáció meghatározó ismereteit összefoglaló témák szigorlati pontszáma magas, az ismeretgazdagító tárgyak pontszáma közepes, a szabadon választott témák kreditje viszonylag alacsony. A hallgató maga dönti el, hogy az alapvető tudásszint túl milyen szakirányban képezi magát és milyen kiegészítő, érdeklődésének megfelelő különleges ismeretekre tesz szert. Az a cél, hogy a kötelező elfoglaltság csökkenjen, és minél több idő jusson a személyiségfejlesztő, tudásnövelő tanulmányokra, a pályaelőkészítést segítő felkészülésre. Azokon az egyetemeken, ahol nem csak társadalomtudományi szakok vannak, mód nyílik más tudományterületen való tájékozódásra, vagy a „vendéghallgatásra” más egyetemen.

A felsorolt módszerek többsége nálunk is közsírt. Alapvető szemléleti és magatartási változást jelent a kétféleves oktatáshoz képest a három (öt) szemeszteres periódus. Különösen az USA egyetemeken vallják, hogy a féléves oktatási rend pazarlás. Ami fél év (tizennégy hét) alatt „letanitható”, az kellő előkészítéssel, nagyobb intenzitással, az ok-

tatók és a hallgatók közötti szorosabb kapcsolattartás esetén tíz hét alatt is elvégezhető. Az őszi-téli-tavaszi szemeszter – tíz hét oktatás, két hetes vizsgaidőszak, egyhetes szünet – lerövidíti, tömöríti az oktatást. Egyes egyetemeken, kellő számú jelentkező esetén néhány tárgyból kétszer ötetes sűrített nyári szemeszter is látogatható. A szemeszter-rendszer előfeltételei: A tananyagok közötti átfedések csökkentése-kiküszöbölése, ami a tanszékek, intézetek közötti és a belső együttműködés egyik próbaköve. Az előadások olyan irányú előkészítése (pl. tankönyv és egyéb irodalom, előre közreadott sillabusz, esettanulmány), hogy a hallgatók már felkészülten vegyenek részt a tanulmányokban.

Az interaktív közös munka (pl. viták, egyéni kifejtés, teszt megoldások) különféle formáinak alkalmazása. A „nyitott ajtó” – módszere: az oktató nem csak a fogadóórán, de gyakorlatilag bármikor felkereshető, számítani lehet tanulmányi segítségére. A „vállalkozó” hallgatók díjazott közreműködése (pl. irodalomgyűjtés, interjú, számítások) az oktatók tehermentesítés és a gyakorlati tapasztalatok elmélyítése érdekében. Mindez a hallgatóknak, de az oktatók számára is komoly feladatot jelent. A hallgatók többsége szemeszterenként három-négy alapvető tárgyat vállal és maradék idejét szabadon használja fel. A tanárok közötti munkamegosztás egyik formája az inkább oktató vagy kutató-irányú szakosodás, ami nem csak személyekre szól, hanem főként a tudományos munka ütemezéséből következő oktatási szakosodású elfoglaltság viszonylag több (pl. heti nyolc-tíz óra „előadás”) a kutatói kevesebb (heti öt-hat óra), ami a

felkészülési, tesztértékelési stb. idővel valójában három-négyszeres elfoglaltságot jelent. Az oktatás-kutatás főfoglalkozást jelent, és olyan javadalmazást, amely a tudományos képzési-nevelési munkát lehetővé teszi. Sok egyetemen az oktatókkal éves szerződést kötnek. Csak négy-öt év folyamatos kapcsolat után történik meg a véglegesítés, amely természetesen felbontható. A folyamatos igénybevétel során kialakult a „sabatical year” periódus: a hetedik év fizetett szabadság, amit vagy csak kutatásra fordítanak, vagy más egyetemeken vendégprofesszorként, látóköri bővítése érdekében tájékozódással töltenek.

Színvonal

Sajátos „képzési üldözvény” van kialakulóban. A felgyorsult világban a gazdasági elmélet igyekszik követni-értelmezni a változásokat. Az oktatás, az oktatógárda felzárkózva mielőbb, minél teljesebben igyekszik közvetíteni, közkinccsé tenni az új tudást. A fiatalság nem csak elsajátítani igyekszik az új ismereteket, de kénytelen felkészülni arra, hogy életpályája során képes legyen befogadni a változó világ még újabb követelményeit. Ebben a versenyben a hazánkhoz hasonló lemaradt országok helyzetét nehezíti, hogy nem csak az elmaradás pótolják, de megélik a felzárkózás gazdaságtanát. A fizika, a matematika a korán érő fiatalok tudománya. A társadalomtudományok, a közgazdaság elsajátítása élettapasztalatot követel. Itt az utólérsé felzárkózási folyamat időigényes.

A klasszikus közgazdaságtanon nevelt, ma már nyolc-nyolc évesek kihalóban vannak. A hatvan-

hetven évesek gazdag élettapasztalattal rendelkeznek, de gyenge az elméleti háttér. A negyven-ötvenesek többsége külföldi – főként amerikai – ösztöndíjjakkal felkészült, széles látókörű, sok gyakorlati tapasztalattal rendelkező, nemzetközi tudomány-személyi kapcsolatokat épített ki, de kevés ideje maradt a gazdaságtechnikai eszközök alkalmazására. A harmincasok korosztálya a nemzetközi (M.S., Ph. D) tudományos képzési rendszerben nevelődik. Ennek lényege, hogy egy-egy szakterületen tegyen szert különleges ismeretekre és alkossa meg a tudományos színvonalat bizonyító munkáját.

Az MTA tudományos minősítő rendszeréhez képest az egyetemi értékelés igényessége alacsonyabb. A jelölt belső kritikáján múlik, hogy megelégszik azzal, ha „átviszi” a szintet, vagy arra törekszik, hogy szakmai „remek” szülessen. Különösen kis országban, az oktató nem specializálódhat egyetlen viszonylag szűk szakterületre: a tudományos minősítés csak első lépés az „universitas”-igényű felkészüléshez. A mindennapi anyagi-pénzügyi gondok, így az oktatási jóvedelme, a tudományos információ és könyvtár háttér elégtelensége, a gyakorlattal való kapcsolat nehézségei és nem utolsósorban a rendszeres nemzetközi tudományos-egyetemi kapcsolatok hiánya, a szereplési lehetőségek nehézségei (pl. késedelmes irodalom beszerzés, nyelvismeret) mind hozzájárulnak ahhoz,

hogy a felzárkózás üteme nem ki-elégítő.

Közgazdász számára a szemléltetés legjobb eszköze a jó és a rossz, a sikeres és a fiasóval végződő példák, esetek elemzése. A tengerentúli szakirodalom példái-nak többségénél a helyismeret hiánya nehezíti az átélést. Európában nagyfokú a titkolódzás, ami jórészt ránk is jellemző. A valóság megismerése általában igen nehéz. Hiányos az információ, a döntés motívumai nem egyértelműek, sokrétűek a szándékok, a megvalósulás során a körülmények változnak, az új helyzetben nem kerül sor az eredeti döntés felülvizsgálatára, az objektív és a szubjektív szempontok átfedik egymást, a következmények és a hatások többnyire nehezen értékelhetők, számszerűsithetők stb.

Évente több száz hallgatói dolgozat készül. Színvonaluk, különösen megjelenítésük egyre igényesebb – szövegszerkesztés, internethasználat, grafikai színes ábrázolás, úgyszólván általános. A másoddiplomás, az esti-levelező, de a nappali hallgatók is egyre inkább gazdag tényanyagot dolgoznak fel. Ezek a munkák jórészt csak az osztályozás alapjául szolgálnak, holott jelentős részük továbbfejlesztve a valóságmegismerés (eset-elemzések) bázisa lehetne gazdagítva-teljesebbé téve az oktatást.

A jelen biztató, de feladat még bőven akad.

Dr. Gergely István

Az Egyetemi Tanács tevékenységéről szóló információk, így a 2001. október 8-i ülés határozatai az egyetemi honlapon elérhetők az „Általános információk” alatt.

DIÁKOK HITELE

ból a vakon találgatásnál csak egy fokkal is jobb döntéshozási mechanizmust alakítsanak ki a diákhitel felvételét, illetve fel nem vételét tekintve. Merthogy egy dolgot tudunk: a kamat jelenleg 9,5%. De ez nem más, mint egy db nominálkamatláb, amelynek a változásáról semmit sem tudunk. Tehát valami olyat próbálunk venni, amelynek nem ismerjük az árát. Ezt egyébként nem is titkolja a Diákhitel Központ Rt., hiszen amikor felhívtam őket a 06-40-24-00-24-es számon, akkor a beérkező hívást fogadó munkatárs csengő hangon válaszolta kérdésemre, hogy: „semmit sem tudunk a kamat változásáról”. De azért hozzátették: „ha másik kormány kerül hatalomra lehet, hogy 9,5% helyett 14,8% lesz a hitel kamata, hiszen ez egy változó kamatozású konstrukció”. A biztonság kedvéért megkérdeztem, hogy nem véletlenül az inflációhoz vagy a tőkepiacon felvehető hitelek átlag költségéhez kötik-e valamilyen módon a kamatozást, de a válasz egyértelmű NEM volt, ráadásul elég ingerült NEM. Gondolom a probléma az lehetett, hogy nem fért a fejembe, hogyan lehet valami egyik pillanatba (kormányhoz) kötött másik pillanatban pedig mindentől függetlenül (talán random?) változó kamatozású. Egyébként a szerencse az, hogy kevés olyan hallgatótársam van, akit meg lehet téveszteni azzal, hogy kicsit kormányhoz kötöttek tüntetik fel a gondolom szikla szilárdan csak szakmai alapon működő független Diákhitel Központ Rt. munkatársai a hitel kamát. (Merthogy tudni kell, hogy a kamatot maga a Diákhitel Központ Rt határozza meg a vonatkozó kormányrendelet szerint, tehát nem sok jó ötletem van vajon miért mondhatnak ilyet.) Hiszen tudjuk, akárki is van hatalmon mi zsákbamacskát vettünk. Aztán van még egy apróság, ami nem stimel: a kormány egy dolgot rögzített a kamattal kapcsolatban, nevezetesen azt, hogy a működési költség és a kamatprémium együttesen nem lehet több 4,5%-nál. Ekkor viszont kérdés, hogy ha az állam csak ezeket fizeti a Postabanknak (Diákhitel Központ Rt-nek) és reális a 4,5%-os határ, akkor hogyan jön ki a 9,5% és a 14,8% közötti különbség, amely barátok közt is körülbelül 5,3% százalékpont.

Nos mindezeknek a fenti okfejtéseknek az ellenére a végső kritikát az adja, hogy hogyan cse-

lekszik az ember. Én úgy cselekedtem, hogy felvettem a diákhitelt és ezzel egyáltalán nem voltam egyedül, eddig közel 40 000 hallgató tette ugyanezt. Mi diákhitel felvők tehát tettünkkel bizonyítjuk, hogy jó ez nekünk és bizony ez a végső az én véleményemet tekintve is. Őri András, a DHK PR menedzsere részben megnyugtatót a kamatokkal kapcsolatos aggodalmimat tekintve. Ő rendkívül készségesen állt rendelkezésemre és válaszolt a kérdéseimre. Őri András tehát elmondta: „A DHK Rt a kezdetekben a tőkepiacról próbál felvenni fedezetet a kölcsön összegének ellentételezéseként. Véleményem szerint - bár ezzel kapcsolatban a közvélemény az ellenkezőjéről van meggyőződve - igenis lehetséges az elkövetkezendő két évre piaci körülmények között 9,5%-környéki áron hitelt felvenni. A rendszer egyébként hosszú távon nem szorult kiülső forrásokra, mert egy idő után a befolyó kamattörlesztések fogják fedezni a kiadott új kölcsönök összegét, így a rendszer önfinanszírozóvá fog válni. A kezdetekben azonban a legkézenfekvőbb tőkebevonási módszer a kötvénykibocsátás, amelyet állami garanciával tenénk.” Őri ezen kívül tisztázta: „A 119/2001-es, idén június 30-án elfogadott kormányrendelet módosítva a 145/2001-es augusztus 13-án elfogadott kormányrendelet előírja, hogy az első két tanévben (2001/2002, illetve 2002/2003) a kamat 9,5% legyen. Mi fog ezután történni a kamattal? Ezt a Diákhitel Központ Rt jogkörében áll meghatározni. Egy viszont biztos 119/2001-es rendelet kiköti, hogy a Diákhitel Központ Rt nem halmozhat fel semmiféle profitot sem. A kamat, amit kérünk alapvetően 3 elemből áll össze. Az első összetevő a mindenkor forrásköltség, amely azt jelenti, hogy mennyibe kerül számunkra előteremteni a pénzügyi fedezetet a hitel mögött. A második összetevő a kockázati prémium, amelynek jelentése némiképpen leegyszerűsítve az, hogy mekkora költség hárul a visszafizetőkre azért, mert vannak társaik, akik nem vagy nem teljesen fizetik vissza a hitelt valamilyen okból kifolyólag. Ez az ok lehet az, hogy a fizetésének 6%-át rendre befizetve valaki a hivatalos nyugdíjkorhatárig nem fizette vissza tartozását, hiszen ekkor a fennmaradó részt elengedjük - bár ez a variáció igen valószínűtlen. A másik lehetséges ok a halálozás, amely reméljük nagyon ritka lesz. A ka-

mat harmadik összetevője a működési költség, amely a DHK Rt működését hivatott fedezni. Fontos elmondanom, hogy a rendelet 4,5%-ban szabályozza a kockázati prémium és a működési költség együttes összegét, ezzel valamiféle biztosítékot nyújtva a kamat mérsékelte mivoltára.” A PR menedzser elmagyarázta a visszafizetés hosszával kapcsolatban: „A diákhitel három alappillére közül nem kívánjuk, hogy akár csak egy is sérüljön. Ezek a pillérek a magántőke bevonása, a piaci kamat és a jövedelemarányos törlesztés. Ha azonban ezeket az elveket akarjuk tartani, akkor nem tagadjuk, hogy a visszafizetés hosszúra nyúlhat. Előzetes kalkulációink alapján megállapítottuk, hogy a jövőben az átlagnál valamivel jobban kereső diákok, akik 5 évre és havonta 21 ezer forint összegben veszik fel a hitelt 15-16 évig fogják azt visszafizetni, ami magában is hosszú idő. Az átlag alatti várható jövedelemmel rendelkezők, ha hasonló módon veszik fel a hitelt, hogy azt törlesszék. Tudjuk tehát, hogy adott esetben hosszúra nyúlhat a hitel visszafizetése, de nem szabad elfelejteni, hogy a felsőoktatásban végzett tanulók várható életjövödelme számításaink szerint mintegy 180%-al magasabbak, mint a felsőoktatásban nem végző társaiké.” Arra a kérdésre, hogy miért pont 6% a minimális arány, amit a fizetésből be kell majd fizetni Őri elmondta: „Ezt a hitelt fel foghatjuk úgyis, hogy ez egyfajta előre való elköltése a jövőbeni jövedelemnek, ellentétben a nyugdíjjal, amely jövőbeni elköltése a jelenbeli jövedelemnek. Ez tehát a nyugdíj egyfajta tükörképe és ezért döntöttünk a nyugdíjiról százalékos összegével megegyező mérték megállapítása mellett.”

A TÉNYEK

Mit ígér a Postabank - ahol a hallgatói hitel folyósításához kell lakossági bankszámlát nyitni - a hitel folyósításának időszakában?

- ingyenes számlanyitást
  - ingyenes számlavezetést
  - ingyenes bankkártya
  - havi 1 díjmentes kp felvétel
  - havidíj nélküli (de alkalmankénti díjjal járó!) SMS szolgáltatás
- Ki veheti fel a hitelt?**
- magyar állampolgár
  - felsőoktatási képzésben vesz részt

- 35 évnél fiatalabb
- akinek még nincsen érvényes hitelszerződés a DHK Rt-vel (így elkerülendő a többszörös hitel felvétel)
- rendelkezik adóigazolvánnyal

Mit tegyen az, aki szeretne diákhitelhez jutni?

- a Postán 300Ft-ért vegye meg a hiteligenlyő csomagot és abból minden további kiderül

Mikor kapják a most szeptember 13-ig igénylésüket leadók a hitel első részleteit?

- idézve a DHK hivatalos kiadványának „egyéb információk” rovatából: „Ha adataid megfelelnek a feltételeknek, jogosult vagy a hitelre, és ha legkésőbb a tárgyhó 13. munkanapjáig leadod a Hiteligenlyési adatlapot valamelyik kijelölt postahivatal egyikébe, akkor a következő hónap 15-ig folyósítják az első hitelrészletet, - visszamenőleg mindazokra a hónapokra, amelyek a tanulmányi félév kezdetétől a kifizetésig elteltek. Ennek alapján azt lehet megállapítani, hogy az első körben igénylők október 15-ig megkaphatják a hitel visszafizetése, de nem szabad elfelejteni, hogy a felsőoktatásban végzett tanulók várható életjövödelme számításaink szerint mintegy 180%-al magasabbak, mint a felsőoktatásban nem végző társaiké.” Arra a kérdésre, hogy miért pont 6% a minimális arány, amit a fizetésből be kell majd fizetni Őri elmondta: „Ezt a hitelt fel foghatjuk úgyis, hogy ez egyfajta előre való elköltése a jövőbeni jövedelemnek, ellentétben a nyugdíjjal, amely jövőbeni elköltése a jelenbeli jövedelemnek. Ez tehát a nyugdíj egyfajta tükörképe és ezért döntöttünk a nyugdíjiról százalékos összegével megegyező mérték megállapítása mellett.”

Hogyan lehet információt szerezni a diákhitelről?

A 06-40-24-00-24-es helyi tarifával hívható számon. Itt egyébként a hitel már felvevők le tudják kérni aktuális egyenlegüket.

Hány hónapra jár a hitel?

Félévenként 5 hónapra.

Milyen összegben lehet felvenni a hitelt?

Havi 10,15 vagy 21 ezer forintos összegben. (Akiket én ismerek mind a maximális összeget vették fel, mármint ha egyáltalán felvettek hitelt.)

Változhat-e a felvehető összeg a jövőben?

Igen. A felvehető összegek nagyságát a DHK évente kétszer, a tanulmányi félévek megkezdése előtt 30 nappal közlésezi.

Mikor kell kezdeni a hitel visszafizetését? Akkor, amikor elkezd az ember dolgozni?

Nem. A törlesztést akkor kell megkezdeni, ha megszűnt az ember tanuló jogviszonya vagy megszűnt a hitelfelvételi jogosultság.

Mikortól számítanak kamatot?

Mind a tőke, mind a kamattartozás az összeg folyósításától számítva azonnal felszámolásra kerül. Ez azt jelenti, hogy az első havi részlet után annak kiutalását követően azonnal pörögni kezd a kamat.

VÉLEMÉNYEK

„Nagyon jó, hogy ez mindenkinek a számára elérhető, tehát hogy a kormányzat nem próbál szelektálni szociális alapon. Ezt azért gondoljuk így, mert látszik a szociális támogatások elosztásánál és a kollégiumi jelentkezéseknél is, hogy rendkívül nehéz objektíven, jól definiált kritériumok alapján szelektálni.

A jelenlegi banki hitelkamatokhoz képest a kamat mértékét nem találjuk túl magasnak, de ha valaki 5 éven keresztül veszi fel a hitelt, akkor nagyon sokáig tart a törlesztés. Jövőben várhatóan jól kereső, például közgazdász hallgatók számára így is elviselhető lesz. A főiskolásoknak pedig a rövidebb időtartam teszi visszafizethetővé a hitelt. Bölcsész hallgatók számára viszont korántsem biztos, hogy kifizetődő.” (Hallgatói Önkormányzat - BKÁE)

„Ha diák lennék, gyorsan észrevenném, hogy az ilyen hitel öröklődik is. Akik ugyanis negyvenötévesen is törleszteni fognak, azok jó része alighanem jogosan teszi fel a kérdést: vajon miből juttatják olyan helyzetbe a gyerekeiket, hogy nekik már ne kelljen diákhitelt felvenniük? Ha én diák lennék, inkább azt szeretném, ha nem lenne szükségem erre a hitelre. S nemcsak nekem, másnak se. Egyszer talán két olimpiarendezés, futballaréna-építés, „koronasétáltatás” és tűzijáték között jut majd pénz arra, hogy az amúgy világszínvonalú hazai oktatási infrastruktúrája legalább az európai színvonal felé fejlődjön fel. Meggyőződésem, hogy azzal többet érünk (el).” (Idézet Juhász Péter doktorandusz „Diák és hitel” című cikkéből, a Bank és Tőzsde 2001. augusztus 31-es számából)

„A diákhitel stabilabb anyagi helyzetet biztosít a diákok számára. A hitel összege viszonylag jól kiszámítható előre és így kevésbé ingadozó mint más jövedelmek. Szerintem tehát jó a rendszer.

Nyugodtabban fognak a diákok egyetemre jelentkezni. Ételre és közlekedésre jól fogják tudni hasznosítani ezt az összeget. Viszont nem hiszem, hogy a hitel léte miatt többen jelentkezzenek egyetemre.” (Középiskolai tanár)

„Nagyon hasznosnak tartom a diákhitelt. Lehetőséget ad a normális tanulási körülmények megteremtésére azoknak, akiknek ez egyébként lehetetlen volna. Szoktunk a gimiben a diákhitelről beszélgetni az osztálytársaimmal és ők is általában pozitívan vélekednek róla. Sokgyerekes családban nagyon hasznos lehet. Az osztályban annyit tudunk a hitelről, hogy létezik és hogy nagyon alacsony a kamata.” (Negyedikes gimnazista)

„Én azért vettem fel, mert ugyan a kamat lutri meg a feltételek sem elég világosak, de bulizásra mindig kell a pénz. Nagyon könnyen el fog menni a huszas, amit felveszek de azért érezni fogom, hogy van. „ (harmadéves közgazdász hallgató)

„Szociális segítyt kértem, de a diákhitel nem vettem fel, mert kiszámíthatatlan a kamata. Jó most tudjuk mennyi, de ez nem mindig lesz ennyi ráadásul az EU csatlakozás miatt le fog menni az infláció úgyhogy ez a kamat is relatíve egyre több lesz.” (harmadéves közgazdász hallgató)

„Szerintem nem jó ez az egész. Pont azoknak nem segít, akiknek kéne. Hát lényegében semmire nem elég ez a pénz. A tankönyvek, a kaja, az utazás és akkor még nem is vett semmi ruhát a hallgató. Kifejezetten irritáló lehet azok számára, akik anyagi okok miatt nem tudják egyetemre küldeni a gyerekeiket, hiszen ők ezek után sem fogják tudni megtenni.” (tanársegéd, BKÁE)

„Mi még nem vettük fel, de lehet, hogy felvesszük a hitelt még ennek a félévnek a során. Nekem nincsen rá szükségem, de a barátomnak van. Az is lehet, hogy én is felveszem és akkor gyűjthetek pénzt utazásra.” (Másod éves hallgató lány és a témában „hallgató” negyed éves barátja)

„A diáknak most kell a pénz, mert most akar tanulni. A diákhitel nem szociális intézmény, hanem egy eszköz, amely a tanuláshoz segíti hozzá az embereket.” (Pálinkás József Oktatási Miniszter, a Népszabadság 2001. Szeptember 19-i számában; Al Ghaoui Hesna és Kelen Károly interjújában)

GYŐRI DÁVID

MILLENNIUMI MORZSÁK

„A segíteni akarók közt a legnagyobb”

A senki által igazán nem akart, a nagyhatalmak kényszerű kompromisszuma folytán, Nagy Szulejmán rendeletére született törekény, fél-független kis államalakulat, melyet gyakran Tündérekertként emlegetünk, a „két császár” szorítása közt ügyesen lavírozva csakhamar magára talált, s nehéz helyzetéhez képest csodálatra méltó teljesítményekkel írta be magát történelmünkbe. Aranykorának szülötte, Apáczai Csere János (1625-1659), igen jól példázta az európai látókör és a perifériális helyzetű haza, az eltökélt modernizáló törekvések és a túl szűk kül- és belpolitikai mozgástér közötti feszültséget. Az erdélyi református egyház ösztöndíjával jutott ki Hollandiába, s ott „hol a sötétség tenger árja ellen / ragyogó gátat épített a szellem” (Áprily) látta, hogy az ország fejlettségének egyik fontos oka, hogy a fiatalok temérdek hasznos ismeretet tanulnak, mégpedig anyanyelven. E példát követve nagy buzgalommal vetette magát a munkába, hogy minél szélesebb körű, nagyrészt gyakorlatias tudásanyagot gyűjtjön össze, s azt magyar nyelven a hazai ifjúság rendelkezésére bocsássa. Így született meg főműve, a Magyar Enciklopédia, melyben a sok hasznos ismeret között számos gazdasági jellegűt is találhatunk, pl. a teremtő munkáról, mesterségekről, az üzletnevekről, valamint a haszon, az örökség, ajándékozás és nyereség kérdéséről. A cserének három fajtája közül - adás-vevés, zálogosítás és bérbeadás - az utóbbit tárgyalja részletesen, mert szerinte ennek folytán keletkezett a jobbágyság. Műve kinyomtatását már Hollandiában megkezdvén, öt éves kinttartózkodás után, teológiai doktorátussal és ifjú feleséggel, a jómódú Aletta van der Maettel tért haza

1653. nyarán Gyulafehérvárra. Hazájában sok megpróbáltatás várta, mégis fáradhatatlanul dolgozott, rövid életének utolsó éveiben már a tüdőbajjal is viaskodva. Úgy vélte, ő az aki a legkisebb azok közül, akik segíteni tudják tanulmányaikban a magyar ifjúságot, de a legnagyobb azok közül, akik segíteni akarják - ahogy azt főműve bevezetőjében írja. Nem csoda, hogy gazdaságméleti szemléletmódja, a korban szokásos merkantilizmus is egyfajta „oktatási exporttöbblettel” összefüggésben tükröződik nála.

Horváth László

APÁTZAI TSERE JÁNOS

MAGYAR ENCYCLOPAEDIA

Az az, MINDEN IGAZ ÉS HASZNOS Bőltéségnék szept rendbe foglalása és Magyar nyelven világra bocsátása. (részletek)

8. rész: A csinálmányokról

(...) münékünk vallásunkon lévő fejedelmünk, bö országunk vagyion s hol az akadémia? Melybe ha volna, a bőségre nézve sok idegen országokból a tanulók elgyűlnének, csak nyitnának fel immár egyszer álmas szemeeinket s állatnánk tudós embereket a scholákba, mert találnánk, ha az irigrység meg nem enne bennünköt. Így osztán nem mü hordoznók a gyö-

nyörüségés gréci tallérokat idegen országokba ki, hanem más hozna bé münékünk s mü népünk gazdagodnék belőle. Gondold meg magyar nemzetnek jóvát kívánó ember, semmi-é három esztendő alatt legalább tizenöt ezer tallérnak kimenni, amelyekben osztán soha a mü népünk talán csak egyet sem lát. Ennyi kel pengig ott az ott lakó magyar deákokra legalább el három esztendő alatt. Óh Úr Isten szánj meg már bennünköt is! (IV. 12)

10. rész: Az embernek magaviseletéről

(...) 14. A cserelés adás-vevés, bérbeadás vagy zálogosítás. 15. Az adás-vevés az, midőn valamely dolgot bizonyos áron veszen meg valaki. Horatt a vevőnek tisztzi ez, hogy nemcsak a marhának adja meg illendő árát, hanem az eladó (árros) embernek munkájáért és költéséért is illendőképpen megfizessen. Az adónak pengig tisztzi az, hogy mind természetiben, s mind hasznában ilyen árrot megéror marhát adjon jó lelkiismerettel. 16. a bérbeadás az, midőn valamely dolognak csak a haszna engedtetik bizonyos árértékűnek. Itt mindenkor szabados az usora, csak amannak, aki bérbe fogad, kárára és bosszúságára ne legyen. 17. A bérbe valamit fogadónak tisztzi az, hogy a bérbe adott dologgal csak szinte a megjegyzett ideig éljen, s osztán egészen visszaadja (hanemha az ó gondviseletlensége nélkül veszne el) igaz jutalmával egyetemen. 18. A bérbeadónak pengig tisztzi az, hogy csak annyi jutalmat kívánjon, aminemü hasznosnak az ó marháját lenni tudja, és hogy csak szinte idejekorán kérje vissza, s mégpenig ha sem el nem veszett, se meg nem vesztegetődött a bérbefogadónak gondviseletlensége nélkül. 19. Ide tartozik a Zsellérség, melyben az úrnak tisztzi az, hogy a jószágok annyit az ó munkájához és a jószág jövedelméhez illendő. A lakóknak pengig tisztzi az, hogy a jószágot hűséggel művelje, és hogy amivel belőle tartozik, igazán beszolgalatassa. A zsellérséggel való gonyozul élelsből származott ez a mái napi nyomorúságos jobbágyság, mely az Egyiptom-béli szolgalatot bizony felülhaladja hazánkban sok helyeken.” (VI. 14-19.)

Ultrajecti, 1653.

Hány év kemény munka gyümölcse a diploma – öté vagy kettőé?

A cikk előző részében a TDK-dolgozatok elbírálásáról merengtem, végső soron a jelenlegi rendszer mellett téve le voksomat. Ezúttal a szakdolgozatok bírálatáról fogalmazok meg immár élesebb kritikát, ismét néhány személyes példából kiindulva.

„Az értékelés legalább annyira minősíti az értékelőt, mint az értékelte.”
Anyám nagy mondása

Egyik barátom idén diplomázott a Közgázon. Szakdolgozatát olyan témából írta, amely szívesen érdeklődik, egyetemre kerülése óta foglalkozik vele, kétszer is elért TDK-helyezést ilyen dolgozattal. A diplomamunkát tehát tényleg nem az utolsó hetekben csapta össze, hanem szinte öt éve készült rá. Ennek, és viszonylag jó egyetemi teljesítményének ellenére diplomája minősítése csak „jó” lett, mivel mindkét bíráló négyesre minősítette a szakdolgozatát. Különösen fáj neki, hogy a felkért külső bíráló ugyanannál a társaságnál dolgozik, mint ő.

Szintén idén végzett leány panaszkodik: a szakdolgozatára az egyik bíráló hármast adott. A dolgozat olyan interdiszciplináris területtel foglalkozott, amelynek nincs igazi szakértője az egyetemen, így hát belső bírálóknak egy Ph. D. hallgatót jelöltek ki, aki kihasználta az alkalmat, hogy bizonyítsa szellemi fölényét. A bírálatban egyébként nem történt említés a dolgozat gerincét alkotó önálló matematikai tézisekről, viszont mindkét bíráló sok kifogásolnivalót talált a bevezetésben és az összefoglalásban.

Jómagam is idén diplomáztam a BKÁE-n, „jó” minősítésű diplomával, amit kissé sérelmeztem. Hasonló banánhéjon csúsztam el: a külső bíráló (egy másik rangos budapesti egyetem tanára) négyest adott. Bírálatát egyébként a tanszék ismételt telefonhívására a diplomavédés reggelén faxolta el. Ismét számos kifogás érte a dolgozat első tizenöt oldalát elfoglaló elméleti bevezetést (a másik bírálóknak, egyetemünk több évtizedes tapasztalattal rendelkező tanáranak ez vajon nem tűnt fel?), a műveletet alkotó önálló kutatást ezúttal sem kritizálták.

Egyrészt az utolsó két év során végzett szakirányos és szakos választható tárgyak eredményei - ami vitatható, de azzal meg lehet indokolni, hogy itt nagy különbségek lehetnek az átlagban, tehát el akarják kerülni, hogy a diákok azért vegyenek fel egy tárgyat, mert „ott könnyű östöt kapni”.

Egyrészt az utolsó két év során végzett szakirányos és szakos választható tárgyak eredményei - ami vitatható, de azzal meg lehet indokolni, hogy itt nagy különbségek lehetnek az átlagban, tehát el akarják kerülni, hogy a diákok azért vegyenek fel egy tárgyat, mert „ott könnyű östöt kapni”.

Egyrészt az utolsó két év során végzett szakirányos és szakos választható tárgyak eredményei - ami vitatható, de azzal meg lehet indokolni, hogy itt nagy különbségek lehetnek az átlagban, tehát el akarják kerülni, hogy a diákok azért vegyenek fel egy tárgyat, mert „ott könnyű östöt kapni”.

Egyrészt az utolsó két év során végzett szakirányos és szakos választható tárgyak eredményei - ami vitatható, de azzal meg lehet indokolni, hogy itt nagy különbségek lehetnek az átlagban, tehát el akarják kerülni, hogy a diákok azért vegyenek fel egy tárgyat, mert „ott könnyű östöt kapni”.

gial hátere, hogy ilyenkor a (végre hatalomhoz jutott) doktorandusz szeretné kimutatni az oroszlánkörmeit, bebizonnyítani, hogy ő is van olyan igényes, alapos, felkészült és tudományos, mint a „nagyok”, tehát alaposan leponozza a véletlenül hozzá került szerencsétlen delikvenst. Nyilván több évi tanítási tapasztalat után egy tanár jobban meg tudja már ítélni, mennyit lehet elvárni egy szakdolgozattól (amely nem doktori disszertáció ugyebár), és tekintélyét se effajta szigorúkodásokkal kell megszereznie.

5. Tágabb kérdés ezeknél a mindenféle elbírálással szükség-szerűen velejárá anomáliáknál, hogy miért olyan nagy a szakdolgozat bírálatának súlya a diploma minősítésében? A jelenlegi rendszerben ugyanis már a szakdolgozat egyik bírálója is közel annyit nyom a latban az oklevél minősítésénél, mint az utolsó két év kari (Gazdálkodási, Közgazdasági, stb.) kötelező tárgyainak átlaga. Beleszámít ezenkívül a szakdolgozat védése, s a fő és mellékszakirányos komplex vizsga osztályzata (ami viszont a szakirányos kötelező tárgyak átlagától legfeljebb egy jeggyel térhet el).

Mi nem szerepel tehát az oklevél osztályzatában?

• egyrészt az utolsó két év során végzett szakirányos és szakos választható tárgyak eredményei - ami vitatható, de azzal meg lehet indokolni, hogy itt nagy különbségek lehetnek az átlagban, tehát el akarják kerülni, hogy a diákok azért vegyenek fel egy tárgyat, mert „ott könnyű östöt kapni”.

• sérelmes viszont, hogy a diploma semmilyen formában nem tükrözi az első három év, azaz az alapképzés teljesítményét.

Erre az lehetne a válasz, hogy az egyetem utolsó két évére más gazdasági főiskolákról bekerült diákoknál ennek nem lenne értelme. Így igaz: csak-hogy ők az első három évi tanulmányaikról főiskolai diplomát kapnak, ami igazolja teljesítményüket. A közgazdósok viszont nem kapnak diplomát az első három év után. (Egy ideig ugyan ilyen módon akarták működtetni a rendszert, de az egyetemi és főiskolai fejkvóta különbsége miatt hamar visszaálltak az ötéves egyetemi képzésre.)

Jelenleg egy diáknak az alapképzésben elért minden eredménye a hallgatói rangsorban összegződik, és a hallgatói rangsor alapján lehet az utolsó két év szakirányaira bekerülni. Ha tehát Okos Tóni az első három évben végig kitűnő volt és TDK-t nyert, annak egyetlen értelme lehet: hogy bejusson pénzügyre, s ekképpen egy divatos diplomává konvertálja jó teljesítményét. Ha másik szakirányt választ, akkor a diplomában semmilyen nyoma nem marad az első három év remekléseinek.

Hogyan lehetne átvágni ezt a gordiuszi csomót? Legegyszerűbb lenne, ha a diploma minősítésébe

beszámítana az első három év kumulált átlaga, főiskoláról átvettek-nél pedig ezt a főiskolai diploma minősítése helyettesítené, de ki is lehetne hagyni.

S mi a helyzet a szakdolgozattal? Valóban akkora a súlya az egyetemi teljesítményen belül? Elgondolkodtató, hogy az ötéves közgazdósoknak még a legutolsó félévben is óráik és vizsgáik vannak, a korábbi évekkel szinte megegyező mennyiségben. A szakdolgozat elkészítését támogató szakszeminárium csupán egy időszavat képvisel a hivatalos órarendben. (Ellentétben például az ELTE Természettudományi Karával, ahol a tanárszakosok indexében heti 10

órás elfoglaltságként szerepel a szakdolgozat írása.) Aztán jön a két komplex vizsga, végül a diplomavédés. Elég szét kell tehát forgácsolni a végzős diáknak az energiáit, ha mindent abszolválni akar egyszerre. Sokan még a nyelvvizsgával is ilyenkor küzdenek, vagy ötödévre „átcsúszik” a számvitel szigorlat, persze a diák hibája is, ha ezeket az utolsó percre hagyja. Külföldi ösztöndíjat viszont negyed-ötödév előtt nemigen lehet kapni, és az új szabályozás szerint a diák ilyenkor nem halaszthat évet. Röviden: a diploma minősítésében sokkal komolyabban számít a szakdolgozat, mint ahogy azt a képzés egész rendszere sugallja. Ha a diplomamunka csak annyira fontos, mint az előbb felvázolt témérdek ötödévre jutó feladat, akkor ne ez adja a legnagyobb részt az oklevél minősítésében. Ha viszont a szakdolgozat valóban ötéves ténykedésünk csúcsa és mércéje, akkor hagyjunk neki több helyet az ötévesek órarendjében, és tegyük objektívabbá az értékelését. Kár lenne, hogy tehetséges diákok keserű szájjal hagyják el az egyetemet, csak mert az egyik bírálójuk bal lábbal kelt fel...

Myza

KOVÁSZ

A 2001/3-4. szám tartalmából

David J. Harper

Magyarizzuk a szegénységet: a véleménytől a diskurzusig

Kocsis Tamás

A materializmustól a teljes emberig

Magyari Beck István

Gazda(g)ság és sze(r,g)énység

Horn Gergely

A turizmus hatása az ökológiai és a társadalmi sokféleségre

A folyóirat megtalálható az interneten, a <http://korny10.bke.hu/kovasz> címen, vagy az egyetem könyvtárában.

A Szerkesztőség a

Környezetgazdaságtani és Technológiai Tanszéken található (főépület fsz. 75., telefon: 218-6855/6168 vagy 6120).

Kísérje figyelemmel a Kovászt, az alternatív gazdasági gondolatok negyedéves fórumát!

Közel húsz éve minden évben megrendezésre kerül a Közgáz Egyetemi Napok (más néven :KEN). Azonban az idén kivételesen nem tavasszal, hanem ősszel tartották meg. Ez azoknak jelentett különösebb változást, akik már megszokták, hogy a tavaszhoz kötődnek ezek a napok. Most több ok miatt csúszott el az időpont. Természetesen ebben nagyrészt közrejátszott az a tény is, hogy az egyetem és az Államigazgatási Főiskola egyesült.

A régebbi Hallgatói Tagozat (most Hallgatói Önkormányzat; HÖK) szervezését dicsérik a rendezvény. A HÖK célként jelölte meg azt, hogy felrúzzák a diákéletet az egyetemen, és a főiskolán is egyaránt, valamint fontos szerepet kapott az „integritás”. Ezalatt azt értem, hogy a hallgatók egymáshoz minél közelebb kerüljenek, s ne csak papíron.

HÖK szervezés kapcsán interjút készítettem az egyik HÖK taggal, Csonka Margittal, aki a személyes tapasztalatait, élményeit osztja meg velünk.

– A kiírásban csapatoknak kellett szerepelniük. Mik voltak a feltételek?

– Minden csapatnak kellett kitalálni egy csapatnevet a KEN- szócikkával, és fejenként 800 Ft be kellett fizetni, elsősorban a póló miatt. A szponzoráló cégek a póló hátulján vannak feltüntetve, s így elől kellő hely maradt arra, hogy minden csapat kitaláljon magának egy csak rá jellemző logót. Együttal kisfilmet készítették és meséit is írtak, amelyekben bemutatták magukat.

– Milyen volt a csapatok összetétele?

– 11 csapat adta le jelentkezését. Ebből egy visszalépett, egy eltűnt, és kettő főiskolai csapat összevonta magát egy csapatba, így maradt 8 csapat. A tagok általában baráti társaságokból, diákszervezetekből verbuválódtak, de jellemző volt az alsóbb évesek részvétele. A minimum a 15 fő, és a maximum 25 fő volt. Ez természetes hisz vannak olyan feladatok, amelyek ötfős mini-csapatokkal nem végezhetőek el.

– Gondolom, ha már húsz éves múlttal rendelkezik az esemény-sorozat, akkor már vannak hagyományos, KEN programok is.

– Igen, ez így van, ide tartozik a városi vetélkedő, és a bemutatkozó film. Bár ebben az évben új, hogy minden nap bulival zártuk az estét, a hetet pedig a péntek esti Záróbuli méltón koronázta meg. S még egy újdonságra is felhívom a figyelmet, a programok közül talán kiemelkedik a kulturális program, melynek célja a klubélet fellendítése, amelyben részt vesz a Közgáz Amatőr Színjátszó Társulat (KASZT), és a Rajk szakkollégium egy-egy előadással.

– Szemet szűrt nekem még az élő lánc gondolat a programokon belül. Ez megvalósult?

– Öszintén szólva nem sikerül a kevés jelentkező miatt.

– Ennek lehet az oka a kevés hirdetés is?

– Az a baj az egyetemen, hogy amit este felteszek a hirdetőre az másnapra vagy elveszik, vagy már három reklám is rá van ragasztva. A HÖK faliújságára meg hiába tesszük ki, mert nem sokan nézik. Így ezen tudunk eljuttatni információkat a hallgatókhoz, nem így a főiskolán.

– Térjünk át a programokra!

– A sportvetélkedő eredetileg a főiskola tornatermébe lett meghir-

detve, de sajnos ez meghiúsult. Kelemenné tanárnőnek köszönhetően a Kinizsi teremben tartottuk meg végül. Kosárba dobálás, hernyómászás, láncban futás és egyéb ügyességi játékok szerepeltek a műsoron. A sportjátékoknál jött jól, hogy ilyen nagy létszámú csapatok voltak, hiszen 5-6- emberrel nehéz lett volna sikeresen véghezvinni a feladatokat.

– Miként került a programok közé a véradás?

– Az egyetem hagyományosan egy évben kétszer rendez - más keretek között- véradást az István kórház vérellátó osztályának. S mivel én is szoktam vért adni, ezért arra gondoltam, hogy miért is ne kössük össze a hasznosat a kellemessel, s így került be a programba. Különben a véradás nagyon is sikeresnek bizonyult, hiszen több mint 150 előzetes jelentkezés után 137 adtak vért, nagyrészt elsősök.

– A belvárosi vetélkedő mit takart?

– A résztvevő csapatok a város nyolc különböző pontjain izgalmas feladatokat teljesítettek. Annyi állomás volt felállítva, amennyi a csapatok száma. Elég szoros volt a verseny, sajnos egy csapat feladta a negyedik pontnál. Én is az egyik állomáson voltam, és megfigyelőként kijelenthetem, hogy jól érezték magukat a résztvevők.

– Mit jelent az, hogy izgalmas feladatokat kaptak?

– A város frekvenciált pontjain voltak elhelyezve az stációk, mindenki szemelátára kellett előadni például egy jelenetet a Hófehérkéből, lakodalmi nótákra táncolni a Nyugatinál, Milky Way-t majszolni mindenféle segítő eszköz nélkül, kóktél komponenseit felismerni, papírpilót dobni a legnagyobb szélben, szívszállal kiinni a kétdéci bort.

– Egy-két szó a nyereményekről?

– Támogatókat kerestünk, hogy méltó motivációkat kínáljunk a csapatoknak. Minden évben más cég szponzorál, nincs megkötve. A nyeremények között az első helyezett vacsorameghívást kapott a Pasta Dostba, a második csapatot vendégül látta a Burger King, a legutolsó csapat pedig mozijegyekkel lett gazdagabb.

– Valamilyen rendszer szerint kerestétek meg a cégeket?

– Aki már keresett támogatókat az tudja, hogy bármilyen juttatás is megfelel. Általában maguk ajánlják fel a későbbi nyereményeket.

– Ki lett a nyerő csapat?

– Szerintem mindenki nyert azzal, hogy részt vett...

– Fedjük fel, miként és kik lettek a dobogósok.

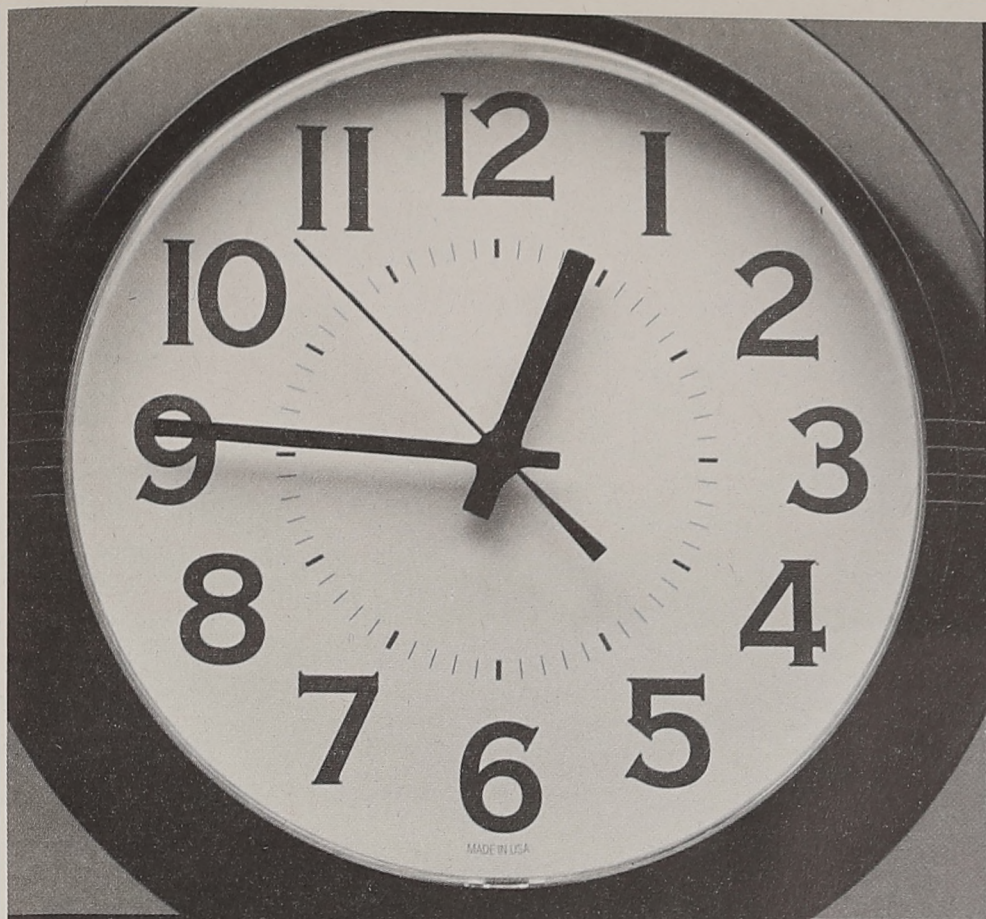
– Az végeredmény két részösszezből adódott. A fix pontokat az előre beadott feladatokra kaptak, úgy mint a film, a mese, és a bevonulás. Majd a városi- és sportvetélkedő, a véradás után kaptak még pontokat, ez adta a második részt. A kialakult rangsor: a győztes csapat a Pókenber a manókeneken, a második a Folyékony kenyér, s őket követte a Ken-guruk.

– És természetesen nem maradhatott el a Záróbuli?

– Az eredmény-kihirdetés után kezdődött a buli. Ismert együttesek léptek fel péntek este: az Annibal Cannibals, a Baby Sisters. De volt chip and dale show, és női sztriptíz is. Habár a fiúk neheztelték azt, hogy a női vetkőző lányok nem hívtak fel senkit a színpadra, holott a férfi táncosok több lánnyal is vetkőztették magukat. Meglepő volt, hogy ilyen sokan jöttek el a bulira, többen mint amit mi reméltünk. S most is csak azt mondhatom, hogy mindenki nyert azzal, hogy részt vett az idei Közgáz Egyetemi Napokon.

Bernschütz Mária

Ez a lap jár Önnek!

MAGYAR HÍRLAP

Jár Önnek?

MAGYAR HÍRLAP

Ez a lap jár Önnek!

Belépők 2001. szeptember hónapban

Szervezeti egység / Név	Beosztás
Gazdasági Jogi tanszék	
- Dr. Kraudi Adrienne	egyetemi docens
- Sebőné Szentgyörgyi Marianna	ügyintéző
Szolgáltatásmenedzsment tanszék	
- Dr. Kraft Péter	tanácsadó
Környezetgazdaságtani és Technológia tanszék	
- Dr. Molnár Katalin	tudományos főmunkatárs
Számítástudományi tanszék	
- Kis András	egyetemi tanársegéd
Közgazdaságtudományi Kar Dékáni Hivatal	
- Mácsné Langstadler Edit	tanulmányi előadó
Matematika tanszék	
- Megyeri Krisztina	egyetemi tanársegéd
- Szakál Szilvia	egyetemi tanársegéd
Államigazgatási Kar Idegennyelvi Lektorátus	
- Greschik Emőke	főiskolai nyelvtanár
- Miklóssy Timea	tanszéki előadó
Államigazgatási Kar Tanulmányi Hivatal	
- Barta Marianna	tanulmányi előadó
Államigazgatási Kar Controlling Csoport	
- Kőcse Ildikó Mária	kontroller
Földes Ferenc Kollégium	
- Beregszászi Gizella	titkárnő
- Marder Györgyné	portás
Tarkarét utcai Kollégium	
- Szabó Imréné	takarító
- Szabó István	asztalos
Varga Jenő Kollégium	
- Kósa Erika	takarító
GMI Pénzügyi és Számviteli osztály	
- Fekete Erika	pénzügyi előadó
- Kuzmann Károlyné	adminisztrátor
- Mattel Diána	flyószámla ügyintéző
GMI Beszerzési és Keretgazdálkodási önálló csoport	
- Juhász Istvánné	lettárellenőr
Testnevelési és Sportközpont	
- Sebestyén Tamás Miklós	testnevelő
- Vladár Csaba	testnevelő
Rektori Titkárság	
- Boros Attiláné	adminisztrátor

Kilépők 2001. szeptember hónapban

Szervezeti egység / Név	Beosztás
Közgazdaságtudományi Kar Dékáni Hivatal	
- Ovári Gyöngyi	tanulmányi előadó
Budapesti Vezetőképző Központ	
- Szilárd Imre	programigazgató
Államigazgatási Kar Veszprémi Intézet	
- Takács Attiláné	takarító
Központi Könyvtár	
- Gyergyainé Rusznák zsuzsa	könyvtáros
- Kővári Tibor	rendszergazda
Varga Jenő Kollégium	
- Görösi Lászlóné	portás
- Pongrácz Gizella	gondnok
- Stolárcsikné Szalay Aliz	takarító
Testnevelési és Sportközpont	
- Katona Sándor	testnevelő
Nemzetközi Igazgatóság	
- Kőkényesi-Papné Domos Mariann	ügyintéző
Budapest, 2001. október 1.	

Ivancsics Judit

SPORT

Tenisz

Több mint 20 csapat indult Szegeden az Országos Egyetemi és Főiskolai Bajnokságon, melyen idén a KÖZGÁZ csapata Szöcs László és Erdei Márton személyében képviseltette magát. A lebonyolítás 2 egyéni és 1 páros keretében zajlott. A két fiú olyannyira kiemelkedett a mezőnyből, hogy a verseny folyamán egyetlen páros mérkőzést sem kellett lejátszaniuk, hiszen sima 2:0 arányban hozták a találkozójukat. Így szombat délben már bajnokként hagyhatták el a JATE pályáit. Szerencsére a hangulat is fergeteges volt, így a több mint 100 sportoló együtt fedezhette fel Szeged szórakozóhelyeit.

A fiúk elmondása szerint csak két dolog hagyott kivetni valót maga után: az egyik a szünyogok voltak, a másik pedig a szombati reggeli, ami 2 szelet párizsi és egy szelet kenyér formájában került eléjük.

Eredmény: Közgáz csapat I. hely Erdei Márton – Szöcs László
Gratulálunk!

Egyetemi Cross-Country Bajnokság

2001. IX. 29. – Páty

3 hallgató vett részt a BKÁE-ről.

Kovalóczy Áron 4. helyezést ért el a 34 indulóból.

Dobai Zoltán 10. helyezést ért el.

Horváth Attila Vilmos pedig 24. helyezést ért el.

A 3 fős csapat 4. lett a csapatversenyben, 10 másodperccel kaptunk ki a BME csapatától.

Csapatban: 1. Veszprémi Egyetem,

2. Testnevelési Egyetem,

3. BME,

4. BKÁE

Gratulálunk!

NB II-es röplabda bajnokság eredményei:

Közgáz-Győri Dózsa 2:3

Junior: Közgáz-Győri Dózsa 3:0

Lágymányos-Közgáz 3:1

Junior Lágymányos-Közgáz 0:3

Egyetemi és főiskolai amatőr

atlétikai bajnokság

IX. 26-án az UTE pályán.

Egyetemünk atlétái 7 számban indultak.

Eredmények: Varga Zsófia II. évf., 3. csoport

Távolugrás 1. helyezés

100 m síkfutás 2. helyezés

súlylökés 3. helyezés

Kovács Karád II. évf. 11. csoport

400 m síkfutás 1. helyezés

200 m síkfutás 2. helyezés

Hortobágyi Zoltán II. évf. 6. csoport

Magasugrás 1. helyezés

Gratulálunk!

A következő számunkban:

- Képek a Magyar ENSZ Modell Diákegyesület bevonó táborából (Gálfi Lilla Zs.)
- Orvosaink (Sipi)

XII. KÖZGAZDÁSZ TENISZBAJNOKSÁG

A verseny fővédnöke

Dr. Schmitt Pál, a NOB első alelnöke, a MOB elnöke

A verseny védnöke

Dr. Mészáros Tamás egyetemi tanár, a BKÁE KFK igazgatója

A verseny főbírája: Szilágyi Dezső

A verseny titkára: Visnyovszky László

A verseny szervező bizottsága

Kelemen Endréné, a BKÁE Testnevelési és Sportközpont vezetője

Nándori Attila testnevelő tanár, teniszközvetítő

Orosz Ferenc testnevelő tanár, az EKA kuratóriumának elnöke

Sebestyén Tamás testnevelő tanár

Versenykiírás

A Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem és az Egészséges Közgazdászokért Alapítvány tizenkettedik alkalommal rendezi meg a hagyományos Közgazdász Tenisz Bajnokságot.

Az eddig lejátszott versenyek tapasztalatai és a résztvevők véleménye, ötletei alapján változtattunk a lebonyolítás rendjén. Szeretnénk elérni, hogy minden versenyzőnek legyen lehetősége több mérkőzést játszani.

A verseny célja: A hagyományok folytatása, a verseny népszerűségének és országos hírnevének növelése.

A verseny időpontja, helye: 2001. november 10–11.

MAFC Sporttelep

Budapest, XI. Hauszmann u. 25.

Rendezők: BKÁE és az alapítvány által felkért szervező bizottság
Versenyszámok: női egyes • férfi egyes • férfi páros • vegyes páros

A verseny lebonyolítási rendje:

Egyes versenyek: A nevezettek létszámától függően selejtező csoportokat alakítunk ki. A csoportok kialakításakor a versenyzők közül – az eddigi eredményeik alapján – csoportonként egy főt beosztunk, a többieket sorsoljuk a csoportokba. A selejtező csoportokon belül körmérkőzésekkel döntjük el a helyezéseket, az első (a csoportlétszámtól függően esetleg a második helyezett) jut tovább. A selejtező után egyenes kieséssel folytatódik tovább a verseny. A selejtező mérkőzések 6 (6–6 esetén rövidített játék), a további mérkőzések 8 (8–8 esetén rövidített játék) játékgig tartanak.

Páros versenyek: Egyenes kieséses rendszerben zajlanak. A mérkőzések 8 (8–8 esetén rövidített játék) játékgig tartanak.

A verseny gördülékeny lebonyolítása érdekében egy játékos lehetőség maximum két versenyszámban induljon. Amennyiben három számban indul, vállalnia kell, hogy egész nap rendelkezésre áll, és esetleg egymás után következő mérkőzések játszására is sor kerülhet.

Résztvevők: A versenyen végzett közgazdászok és közgazdász egyetemi hallgatók vehetnek részt, akik az I. és II. osztályban az elmúlt 5 évben minősítési pontot nem szereztek.

Nevezési határidő: 2001. november 7.

BKÁE Testnevelési és Sportközpont, Sebestyén Tamás

1093 Budapest, Fővám tér 8. Tel, fax: 217-3600

E-mail: sityi@freemail.hu

Nevezési díj: 2000,- Ft, amely minden versenyszámban jogosít indulásra.

Díjazás: A versenyszámok helyezettei serleg és érem díjazásban, valamint a szponzorok által felajánlott tárgyi díjakban részesülnek. A verseny valamennyi résztvevője ajándécsomagot és emléktárgyat kap. Egyéb a versenyrel kapcsolatos információk: a Testnevelési és Sportközpontban.

A BKÁE és az EKA sí-táborai 2002-ben

Az Egészséges Közgazdászokért Alapítvány és a BKÁE Testnevelési és Sportközpontja a Pegazus Kft. közreműködésével a hagyományos síturákat egyetemi hallgatóink, végzett közgazdászok és barátai körük számára szervezi, az idei szezonban Val di Fiemme-ben (Ausztria).

Olaszországban a Dolomitok egyik legnagyobb, legismertebb pályarendszere Val di Fiemme-ben található A 3 sí-centrum a szállástól 2 és 7 km-re van. Több összefüggő pályarendszeren | amelyek között kb. 60 km hosszú is van | mindenki megtalálhatja a számára kedvező lehetőségeket. Tesero-ban, a Residence Lagorai apartman-házban egy kis uszoda, szauna, közösségi helység található. A ház Tesero központjától – ahol üzletek, éttermek is vannak – kb. 500 m-re van.

Ausztriában, Dachstein régióban, Lungau nevű völgyben is lesznek turnusaink. Lungau völgyben 4 sí-centrum található. A szállás Mariapfarr és St. Michael nevű kisvárosokban, 4 és 6 ágyas jól berendezett, kényelmes apartmanokban van. Valamennyi pályára sí-busz is közlekedik.

Étkezés: önálló, az apartmanok konyhái tökéletesen felszereltek: tűzhely, hűtőszekrény, edények, evőeszközök stb. megtalálhatók. Mosogatószert, konyharuhát vinni kell.

Minden csoportunkat a tanszék két tanára kíséri, akik igény esetén napi 2+2 órában a kezdőktől a haladóig oktatják a résztvevőket. Szükség esetén felszerelést tudunk biztosítani.

1. turnus 2002. jan. 12 – 19.

Tesero – Residence Lagorai

2. turnus 2002. jan. 26 – febr. 2.

Mariapfarr – Haus Novak, Haus Bauer

3. turnus 2002. jan. 26 – febr. 2.

Tesero – Residence Lagorai

4. turnus 2002. febr. 2 – 9.

St. Michael – Familie Hochleitner (Szervezés alatt)

5. turnus 2002. márc. 23 – 30.

Tesero – Residence Lagorai

Jelentkezés: a Testnevelési és Sportközpontban személyesen, telefonon vagy faxon

Tel.: 217-36-00, 217-02-33/7147 vagy 7308 mellék • Fax: 217-36-00

E-mail: edit.malonyay@tesl.bke.hu

A teljes részvételi díjat legkésőbb az utazás megkezdése előtt 40 nappal kell befizetni. A tavalyi évhez hasonlóan az egy összegben, 2001. dec. 31-ig csekken történő befizetés esetén kedvezményt tudunk adni.

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM LAPJA

A szerkesztőbizottság elnöke: Benedek István Gábor ▲ Főszerkesztő: Bátki Mihály

▲ Munkatársak: Böröcz Petra, Győri Dávid, Benedek Norbert, Sipos Anikó és Pollák Péter

Szerkesztőség: 1093 Bp., Fővám tér 8. I. em. 144. • Tel./üzenet/fax: 218-0356, Központi szám: 218-6855 (6062 mell.)

E-mail: kozgazdasz@szerk.bke.hu

Kiadja a BKÁE megbízásából a Héttorony Kiadó, 1025 Bp., Csévi köz 15.

Nyomdai kivitelezés: BETŰ Stúdió, Bp. VII., Vörösmarty u. 3/a. Telefon/Fax: 478-0680

ISSN: 0230-7529

Lenau Reisen ajánlat!

Szuper ár 50 fős csoportoknak

siutak Budapesti indulással (5 éj, félpanzió, sibirlettel, utazással) 33.900 Ft/fő
Szervezőnek ingyenes!

Speciális ifjúsági repülőjegyek:

Párizs	55.000 Ft.
Brüsszel	59.600 Ft.
Amsterdam	64.200 Ft.
London	58.400 Ft.
Dublin	61.900 Ft.
New York	114.600 Ft.

Az árak a reptéri illetéket nem tartalmazzák!

- nemzetközi buszjegyek
- diákigazolványok, szálláskártyák
- speciális ifjúsági biztosítások

Lenau Reisen

1053 Budapest, Kecskeméti u. 8.

tel: 1/483-1984, -85, -86

fax: 1/483-1987

satabuc@matavnet.hu

lenaubud@matavnet.hu

Más desztinációk ára és a feltételek iránt érdeklődjön irodánkban

Lenau Reisen

7621 Pécs, Teréz u. 17.

tel: 72/513-991

fax: 72/332-940

satapecs@matavnet.hu

lenau@matavnet.hu